नं. ५३२६

हेत्वाभास निरूपणम्
तैलिङ्ग्यम्

पत्र सं. २६ सं. x

विषयः न्यायवैशेषिकम्

हेत्वाभासनिरूपणम् मौलिंगदेवालिप्याम्

५३२६

5326

F. = 26

శ్రీగణేశాయ నమః। శ్రీరామాయ నమః। హేత్వాభాసనిరూపణే ప్రసంగస్యాపి సంగతిత్వం సంభవతి వ్యాప్తిపక్షధర్మతావిశిష్టహేతునిరూపణే వ్యాప్తిపక్షధర్మతావిరోధి తద్విరహ
వతో దుష్టహేతోః స్మరణాదతస్తత్ప్రదర్శనే మూలస్యాస్యావశ్యం పరిజిజ్ఞాసితత్వాత్ ప్రసంగస్యాపి తన్నిరూపణప్రయో జకత్వమావశ్యకమితి। పరిపక్షధర్మతాయా వ్యాప్తిపక్షధర్మతే।
నిరూప్యత్వం తదభావవత్త్వం హేత్వాభాసత్వే తయోః స్మృతత్వస్య ప్రసంగనిర్వాహకస్యోపలంభాయ తత్ప్రసంగాదితి। సపరికరౌ తు నిరూపితప్రసంగసంగతిరిత్యర్థః। తజ్జ్ఞానముపజీవ్య జిజ్ఞాసార్థసత్త్వం
పంచవత్త్వమర్థః। అన్యథా సత్ప్రతిపక్షనిరూపణానన్తరం తత్త్వనిర్ణయాదిప్రయోజకత్వాదితి మూలం। యద్వా హేత్వాభాసనిష్ఠతత్త్వనిర్ణయాది జనకజ్ఞానవిషయతాబోధక
తయా శిష్యప్రవృత్త్యే యోగనిరూపణా ధుర్యజ్ఞానప్రయోజనప్రదర్శనపరం తథాపి తం స్మారితవత్త్వే సంగత్యప్రదర్శనేన న్యూనతా స్యాదితి తస్య పరతార్థ్యాదివ్యుత్పా
పసంగతిప్రదర్శనపరత్వమపి సంభవతీతి స్మృతి తత్ సమావేశతత్త్వనిర్ణయాదీతి। ఆదిపదాద్విజయపరిగ్రహః। తత్ర తత్త్వనిర్ణయస్య పరతో హేతుప్రయోజ్యతార్థ్య
ప్రయోజకత్వాత్ ప్రయోజకత్వం చ జనకతావచ్ఛేదకధర్మవత్త్వం స్వవిషయకజ్ఞానతార్థ్యం ప్రతి స్వస్య తద్ధర్మవత్త్వమేవ తత్త్వనిర్ణయః ప్రమా తద్ధే
తునిశ్చయః తత్ర వ్యాప్తిపక్షధర్మతావిశిష్టప్రకృతహేతుజ్ఞానమేవ తద్విరహితహేతౌ సంధిగ్ధత్వం హేత్వాభాసత్వజ్ఞానముపజీవ్య ప్రతిబంధకీభూతవిరోధి
తివ్యాప్త్యవగాహిజ్ఞానవిలంబేన కాలావచ్ఛేదికత్వాత్ తత్త్వనిర్ణయప్రయోజకత్వం అథవా తత్త్వనిర్ణయః సంధ్యావత్త్వజ్ఞానప్రమాత్వనిశ్చయః లఘుతరానుమాన
హేతోర్వ్యాప్త్యాదివిశిష్టత్వరూపసద్ధేతుజ్ఞానవిరహితహేతౌ [redacted] సాధకహేతో దుష్టత్వ ... కు
కత్వేన యావత్ ప్రకృతసాధ్యవ్యాప్తిలింగజ్ఞానవిరహితహేతౌ సంధిగ్ధత్వం దుష్టత్వం విఘటక ... తత్త్వనిర్ణయప్రయోజకత్వం చ హేత్వాభాసస్య
స్యజ్ఞానార్థన హేతో దుష్టత్వజ్ఞానం వ్యాప్త్యాదివిశిష్టహేతుజ్ఞానాభావనసంశయప్రయోజకత్వాద్వా। మూలే అస్య లక్షణానాం దుష్టహేతులక్షణా
త్తిమాద్ధి వృత్తివ్యాప్తిః। యథార్థజ్ఞానవిషయత్వమితి ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిషయతాశ్రయత్వం తస్య సమానాధికరణజ్ఞానవిషయతాశ్రయత్వం దార్థ

ಕಂ। ಅನುಮಿತೇರಿತ್ಯಾಕಾರೇಣಾನುಭವಾಪತ್ತಿರಿಯುಕ್ತಮಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ಸತ್ಯಮ್। ಏತಾದೃಶವ್ಯಾಪ್ತಿಪ್ರಯೋಜಕಸಂಸ್ಥಾನಮಯುಕ್ತಮಿತಿ ಚೇತ್ ಏತತ್ತು ಸಂಶಿತ್ವಾ ತದ್ವ್ಯಾಪ್ಯತದ್ದರ್ಶನಾತ್ ವಹ್ನಿಂ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಭಾವಾದಿತ್ಯಾದಿನಾ। ವ್ಯಾಪ್ಯ
ಪಾಸಿದ್ಧ್ಯಾದಿ ಪರಿಗ್ರಹಃ। ಅನ್ಯಸ್ಯ ಪರಾಮರ್ಶತ್ವೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತದ್ವ್ಯಾಪ್ಯಃ ಕಥಂ ವಹ್ನಿವ್ಯಾಪ್ಯವ್ಯಾಪ್ಯವತ್ಪಕ್ಷಧರ್ಮತಾವಗಾಹಿ ಜ್ಞಾನಂ। ವ್ಯಾಪ್ಯಾಭಾವಾದಿತ್ಯಾದಿ ಹೇತೋಃ। ಅನುಮಿತ್ಯನುಕೂಲತ್ವೇ ತ್ವನ
ನಸಂಬಂಧಃ। ಯತ್ರ ಯದ್ವ್ಯಾಪ್ಯಾವಚ್ಛಿನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಜ್ಞಾನಂ ತತ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಯುಕ್ತಾ ತತ್ ತದ್ವ್ಯಾಪ್ಯಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಲಿಂಗಪರಾಮರ್ಶಸ್ತತ್ರೈವ ಆಲಂಬನಾನುಮಿತ್ಯಪಗಮ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಾನಂ
ಭಾವಾತ್ ನ ತತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಭಾವಾಕಾರಕಃ ಸಾನುಕೂಲತದ್ದರ್ಶನಾ ವಹ್ನಿಂ ಲಿಂಗತಾನುಮಿತಿ ತದ್ದರ್ಶನಾ ವಹ್ನಿಂ ಧೂಮವದ್ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಜ್ಞಾನಂ ಭಾವಸ್ಯಾವಿರೋಧಿತ್ವಾಪಗಮಾನೋಕ್ತ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಃ ತದ್ದರ್ಶನಾ
ವಹ್ನಿಂ ನ ಲಿಂಗತ್ವಂ ಬಾಧ್ಯವಿರೋಧಿತ್ವರೂಪ ಸಂಬಂಧೇನ ತದ್ರೂಪಾವಹ್ನಿಂ ಧೂಮವದ್ವ್ಯಾಪ್ಯತ್ವಾದಿ ಜ್ಞಾನವಿಶಿಷ್ಟತ್ವಂ ತಾದೃಶಸಂಬಂಧೇನ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಜ್ಞಾನವಿಶಿಷ್ಟತ್ವಂ ಯತ್ರ ತದನ್ಯತ್ವಮಪ್ಯಭ
ಂತ್ಯಭಾವಪಕ್ಷೇ ತತ್ತದ್ಧೂಮವ್ಯಾಪ್ಯತ್ವಂ ತ್ವಾಚ್ಚಾನಯಾನುಮಿತ್ಯಾಕಾರಕ ಶಾಬ್ದಾದಿ ಪರಾಮರ್ಶಸ್ಯ ವೃತ್ತಿ ದಿಶೆ ಯುಕ್ತಾ ಯತ್ರ ಕಾಲಿಕಸಂಬಂಧೇನ ಧೂಮಸ್ಯ ವಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯಧೂಮವಾನ್ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಭಾವ ಧೂಮ
ವ್ಯಾಪ್ಯಂ ಧನವಾನ್ ನಿತ್ಯಾಕಾರಕ ಸಮೂಹಾಲಂಬನ ಗ್ರಹಂ ಸುಖಂ ನ್ಯಾಯಾನುಮಿತೇರುಕ್ತ ಸಂಬಂಧೇನ ವಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ವಹ್ನಿಂ ಧೂಮ ವ್ಯಾಪ್ಯವತ್ತ್ವಾದಿ ಜ್ಞಾನವಿಶಿಷ್ಟತ್ವೇ ಸತಿ ಪಕ್ಷಧರ್ಮತಾ ಅವಗಾಹಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ಜ್ಞಾ
ನನೀತಿ। ಪ್ರಕಾರತಾ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ಜ್ಞಾನಸತ್ತ್ವ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಜ್ಞಾನಂ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ಯಕೇವಲಾನುಮಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ಯಕೇವಲವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರಕಾರತ್ವಾದಿ ಭಾವಃ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಜ್ಞಾನಂ ದೇ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಕಾರಜ್ಞಾನಂ ಭಾ
ನಾನ್ಯಥಾ ಸಿದ್ಧತ್ವೇ ಸಂಭಾವನಾ ಗ್ರಹ ನಿರಾಸ ವ್ಯಾಪ್ತೇ ರ್ನ ಪಕ್ಷತಾಃ ನ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಸಂಶಯಂ ದಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಯತ್ರ ಸತ್ತ್ವ ಮವಿಶೇಷೇ ತಾದೃಶಾನುಮಿತೇಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಃ। ತತ್ರ ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಕಾರಂ
ತಯಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಯದ್ಧರ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಪ್ಯತಯಾ ಅನುಭವ ಸಾಮಾನ್ಯವತ್ ಅಂಶೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಪರಾಮರ್ಶಾದಿ ಬಾಧಾದಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಾದಿ ಸಿದ್ಧಿ ಯುಕ್ತಾ ತೇ ಬಾಧಾದಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಪ್ರಕಾರತಯಾ ಯದ್ಧರ್ಮವತಿ ಯದ್ಧರ್ಮ ಪ್ರಕಾರತಯಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಾ ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಃ ಇತಿ ಅತ್ರ ಇತಿ ಪದಸ್ಯ ಫಲಂ ತತ್ರ ಯತ್ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಸಂಬಂಧಾತ್ ವ್ಯಾಪ್ತೇರ್ಯಲ್ಲಾಭಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾದ್ಯನುಮಾನಾ
ಯಾಂ ಅತಿಪ್ರಸಂಗ ಸಂಭವಾತ್ ತದ್ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲಿಂಗ ವ್ಯಾಪ್ಯವ್ಯಾಪಕಭಾವ ಸಾಧ್ಯ ಪಕ್ಷವ್ಯಾಪ್ತೇಃ ಪಕ್ಷಧರ್ಮಸಂಗತಿ ಭೇದವಿಧಿಃ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾನಂ ಅನುಮಿತಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಃ ಅನ್ಯಾ
ಬಾಧ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಜ್ಞಾನೇ ತದ್ಧರ್ಮ ಯೋರಪಿ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯಾಸಂಭವಾತ್ ವ್ಯಾಪ್ಯತ್ವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಧೂಮಾಂಶೇ ಪ್ರಮಾಣತ್ವಂ ಅಂತ್ಯಪ್ರಮೆಯತಾ ಭಾವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯನಭಿಜ್ಞಾನ

౩

జ్ఞానస్యైవ సాధ్యవ్యాప్యత్వం తు యాః పక్షః సాధ్యవాన్ నిత్యాకారకత్వయాం తాదృశాంతాం రవిజ్ఞానస్య సాం త్వదృశత్వం తు విశిష్టపక్షతావచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకవిశిష్టపక్షసాధ్యతావచ్ఛే-
దకతావచ్ఛేదకత్వప్రకారకతానుమితి వ్యాప్యప్రతిబంధకతాంవిరహాంపి తత్ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకస్య లక్షణఘటకతయావగమపక్షతావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్నసాధ్యత్వపర్యాప్తా
నాధికరణ్యే సాధ్యాభావాకారకత్వేతపక్షతుల్యసంగ్రహాయ సామానాధికరణ్యాయాం తాల వగాహాంబాధాదిజ్ఞానస్య పక్షపక్షతావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్నజ్ఞానస్య ప్రతిబంధక
తయాంధాం తద్విశిష్టపక్షతావచ్ఛేదకద్వయవచ్ఛేదకద్వ్యవి జ్ఞానాత్ప్రతిబంధకతావదితి తం సిద్ధాన్తం॥ సమవిశిష్టతావచ్ఛేదకతాంతాం ధూమాంమేదకధికస్యభానే పక్షధపక్షతాస
ంగసంయోగాదియత్ర సంసర్గతా తత్ర పక్షతత్వసామానాధికరణ్యసంబంధ్యభావాదిజ్ఞానస్య ప్రతిబంధకత్వసాధారణ్యం తాదృశానుమితౌ పక్షపక్షతావ
చ్ఛేదకసంబంధ్యవ్యాపకతాహింతాయతిసామ్యం తద్విశిష్టతావచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకవిశిష్టపక్షతావచ్ఛేదకతాంపక్షవృత్తిత్వప్రకారకతా పక్షావ్యాప్యసంసర్గతా సాధ్యనిష్ఠ
చ్ఛేదకతాంసంబంధవ్యాపకతావచ్ఛేదకపక్షవిశిష్టవ్యాప్యతానిరూపకతావచ్ఛేదకవ్యాపకవ్యాప్యసంసర్గతా యా అవచ్ఛిన్నత్వపక్షప్రకారకతానిరూపకతాసమవ్యాప్తేః పక్షస్య
వచ్ఛిన్నతావచ్ఛేదకతయా భాసమానత్వవ్యాప్యసంసర్గతాభాసనామవచ్ఛేదకతః। అన్యథా పక్షపక్షతావచ్ఛేదకహేతుమత్త్వజ్ఞానస్యాపి హేతుమత్పక్షపక్షతావచ్ఛేదకసం
త్వసంయోగాదిసంసర్గకానుమితేరిత్యంగపక్షతావచ్ఛిన్నసామానాధికరణ్యవాతాలవగాహింబాధాదిగ్రహంతాం ఇపి తదాం విధసాధ్యనిష్ఠయవతీం అనుమిత్యవత్తేః
నహిసామానాధికరణ్యస్య బాధసత్త్వేప్యుభయోస్స్వత్వాద్రసనుమితిం ఇష్టం చ ప్రతితాదృశబాధాదిగ్రహస్యాపి అవశ్యమనుమిత్ప్రతిబంధకత్వసంభవాత్తేషాం హేత్వాభాసత్వ
రాపత్తేశ్చ విచారితం లింగానుసంధానమితి తాదృశవిషయతాయాం ప్రమాణాభావాత్। ప్రకృతగ్రంథస్య సవింసానుసంధానమనుభవసిద్ధయనస్యత్వాత్ అనుమితేః ప్రత్యక్షలింగా
నుసంధానత్వసత్త్వేన తత్రాకారతయా తాదృశాంతాకారత్వస్యావ్యాప్తేఽతయా। అనుమితిపక్షస్య తాదృశాంతాకారత్వానుమితిపక్షస్య నత్వాం సంగతేః। త్రిమిత్యలింగానుసంధాన-
త్వేనానుమితిపక్షస్య తత్త్వప్రయుక్తం వ్యాప్యప్యయయధర్మతాదృగాకారతానిరూప్యత్వే లింగేఽనుసంధానవత్తమంశయతి। సాధ్యవ్యాప్యవ్యాప్యవిశిష్టవ్యాప్యతాకారతానుమితిః

[illegible]

೪

[illegible]

5

[illegible]

త్వేనానుమితిప్రతిబంధకత్వం తేన సంబంధేన తత్తద్వ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నాభావనిరూపకత్వాభావప్రకరణే పర్యాప్తివిశిష్టపక్షతావచ్ఛేదకసంసర్గాభావస్య వ్యాప్తివిశిష్టపక్షధర్మతాజ్ఞానం తద్విషయతాసంస
ర్గాభావాః తద్వ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాకత్వేన ప్రతిబంధకతాయాం తేన సంబంధేన పర్యాప్తివిశిష్టాయాః పక్షతావచ్ఛేదకసామానాధికరణ్యావచ్ఛిన్నత్వేన ప్రసిద్ధత్వాదితి
కేవలాన్వయిసాధ్యకస్థలే పక్షతావచ్ఛేదకసామానాధికరణ్యావచ్ఛిన్నసాధ్యాభావస్య ప్రసిద్ధతయా తత్త్వేన ప్రతిబంధకత్వం పక్షతావచ్ఛేదకసంసర్గావచ్ఛిన్నసాధ్యవత్త్వాదిరూపేణ తథైవ సాధ్యాభావస్య
జ్ఞానస్య పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నానుమితిప్రతిబంధకత్వం విషయతాసంబంధావచ్ఛిన్నాభావాదేః కేవలత్వేనాసంగతిః। నాతిప్రసంగ ఇతి ఉక్తయుక్త్యా కేవలాన్వయివృత్తిత్వాభావపక్షకత్వం
విశిష్టాభావః సంసర్గాభావస్య విషయతయా విశిష్టాభావప్రతియోగిసంసర్గాభావవిశిష్టవైశిష్ట్యాదేర్విషయతయా సంసర్గాభావవిశిష్టతయా తద్వ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నత్వం విలక్షణ
యథా నిరూపకత్వసంబంధేన విశిష్టసంసర్గాభావవత్త్వావచ్ఛేదకతానిరూపకసంసర్గాభావవత్త్వం విషయతయా ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నాతిప్రసంగ ఇత్యత ఆహ
పక్షతావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నత్వే విశిష్టయత్వాతిప్రసంగాదిత్యర్థః। ప్రతియోగితాసంబంధావచ్ఛిన్నాభావాదివిశిష్టయత్వాదేః విషయతయా తద్వ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతా
పక్షతావచ్ఛేదకవృత్తిత్వాదిప్రకారతాశాలిత్వావచ్ఛిన్నత్వం విషయతాసంబంధేనాతిప్రసంగాత్ ప్రసంగాదేరపి నసంభవః। సంసర్గాభావత్వాదినా ప్రకారతాశాలితయా సంసర్గాభావత్వాదిరూప
వ్యాప్తివిశిష్టస్య ప్రతిబంధకతయా ఉపస్థాపకతాయాస్తేనైవ సంబంధేన తద్వ్యక్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతానిరూపితాభావవత్త్వం ప్రకారతానిరూపితత్వం తద్వత్త్వావచ్ఛిన్న
వృత్తిత్వాయా సాధ్యప్రకారతానిరూపితావచ్ఛేదకత్వం విషయతాత్వేన పక్షతావచ్ఛేదకత్వం విశేషణతయా అవచ్ఛిన్నాభావాది విశిష్టసంసర్గాభావవిశిష్టావచ్ఛేదక
త్వం విషయతావచ్ఛేదకత్వయావచ్ఛేదకతాసంబంధావచ్ఛిన్నవృత్తిత్వాదివిశిష్టాయాం అవచ్ఛిన్నవృత్తిత్వాభావపక్షతావచ్ఛేదకత్వం విశేషణయతి। అవచ్ఛేదక
త్వం వేతి। ఇత్యాలక్షణే ఘటితత్వం నష్టప్రసంగః। న చ విశిష్టత్వం విషయత్వేన తస్య। ప్రతిబంధకత్వం విషయతాసంబంధేన సంభవ ఇతి వాచ్యం। పక్షతావచ్ఛేదకవృత్తిత్వం పక్షతా
వచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నానుమితిత్వం తద్విషయత్వే తద్విషయత్వం తస్య విషయత్వే వృత్తిత్వేనాన్వయః। ఏవం చ తాదృశనిష్ఠ విషయత్వస్య విశిష్టవిషయత్వ
వృత్తిత్వం

పక్షతావచ్ఛేదకవిశిష్టవిషయత్వేనైవ ప్రతిబంధకతయా తత్త్వేన తత్సంసర్గాభావవిశిష్టప్రతియోగిత్వావచ్ఛిన్నవిషయ

త్తం యద్రూపావచ్ఛిన్నవిషయితాకత్వం తాదృశవిశిష్టవిషయకత్వస్య సమానాధికరణాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకం తద్రూపావచ్ఛిన్నవిషయితాకాన్యత్వం జ్ఞానవిశేషణాయేతి
సాంఖ్యస్య ప్రతిబంధకజ్ఞానవిషయితావచ్ఛేదకధర్మవత్త్వాది విశేషిత ... తద్రూపావచ్ఛిన్నవిషయితాకత్వం స్వాభావస్య ...
ష్టవిషయితా సమానాధికరణ ... జ్ఞానస్య ... విశిష్టస్య విశిష్టవిషయకత్వస్య అసత్త్వే ...

ವಿಷಯತಾಶ್ಚ

ಅನುಮಿತಿಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತಾದೃಶಧರ್ಮಸ್ಯಾವಚ್ಛೇದಕೋಭಯಥಾಸಂಭವಾತ್ ಸವತಾಶಾಲಿ ಅನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತ್ವಂ ಚ ಸ್ವಾಶ್ರಯ ಪ್ರತಿಯೋಗಿತ್ವಂ ಸಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯಂ ಸ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನತ್ವಂ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ವಾಶ್ರಯ

ಭಾವತ್ವವಿಶಿಷ್ಟವಿಷಯತಾಶಾಲಿತ್ವಾನತಿರಿಕ್ತತಯಾ ತಸ್ಯಾತಿಪ್ರಸಕ್ತತ್ವೇ ವಿಶಿಷ್ಟತ್ವಸ್ಯ ಅನತಿಪ್ರಸಕ್ತತ್ವಸ್ಯ ಚ ಘಟಕತಾಯಾಂ ತತ್ಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾಶಾಲಿಸ್ವಾತಾದೃಶ ಸ್ವತ್ವಯಾ ವೃತ್ತಿತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಅನತಿ

ರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತ್ವಮತ್ರೋಪಾತ್ತಶರೀರಸಂಭವಣತಿ ತದಸಲ್ಲಾ ತದ್ಧಾನತಿ ಮಾಂ ಗೌರವಾತ್ ಸ್ವಜ್ಞಾನಸ್ಯೈವ ಸ್ವಸ್ಯೈವ ಯದ್ವೈ ಪ್ರಸಂಗಾತ್ ಪ್ರಕಾರತಾವತ್ತ್ವಾಂ ಸ್ವಾಯಾ ವಚ್ಛಿನ್ನಾಭಾವವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರತಾವ

ದ್ವಿಷಾಂ ಸ್ವವಿಷಯತಯಾ ಸ್ವಂ ಬಹ್ನೀನಿಯ ವಿಷಯತಾ ತನ್ನಿರೂಪಕತ್ವಸ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾಶಾಲಿತ್ವಾತಾದೃಶ ನಿಷ್ಠಯಾ ವೃತ್ತಿತ್ವಸ್ಯ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಕಾರತಾವದ್ವಿಷಾಂ ತ್ವ ಅತಿಪ್ರಸಂಗಾನ್ನಸ್ಯ ಅತ್ರ

ನ್ವಿತಿ। ಅನುಮಿತಿಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾಯಾಸ್ತಾದೃಶನಿಷ್ಠಯ ವೃತ್ತಿತ್ವವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರತಾವದ್ವಿಷಾಂ ತ್ವ ವಿಷಯತಾಂ ತತ್ತ್ವತಾವತ್ತ್ವಾಂ ತ್ವಾಪಚಯಾದಿರವಾಂ ತಥಾತಿಪ್ರಸಂಗಾತ್ ಸವತಾಶಾಲಿ ಅತ್ರ

ಅಭಿಮಾನತಾವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರಕಾರತಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯತಾಸ್ಯ ಅಭಿಮಾನಾಂ ವಚ್ಛಿನ್ನಾಭಾವವಾನಿತ್ಯಾದಿಜ್ಞಾನಸ್ಯಾಪಿ ವಚ್ಛಿನ್ನಾಭಾವವತ್ತ್ವದತಾವತ್ವಾಂ ತ್ವ ವಿಷಯತಯಾ ತಸ್ಯ ಪ್ರಕಾರತಾವಚ್ಛಿನ್ನಾಮಾನಿತ್ಯಾ

ದ್ಯನುಮಿತ್ಯವಿರೋಧಿತಯಾ ಸಂಭವಃ ಮುಲವಾನ್ ವಚ್ಛಿನ್ನಮಾನಿತ್ಯಾದಿಸ್ಥವಿಷಯತಾಮಾ ಸಂಗ್ರಹಾಣಾ ವಿಶೇಷಿತದತ್ತ್ವಾವತ್ತ್ವ ಸ್ವಪ್ರಕಾರಾದಿಸ್ಥವಿಷಯತಾಯಾಃ ವಿಂಶವ್ಯವಿಶಿಷ್ಟತತ್ತ್ವ ಯತ್ತದಾ

ಷಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಾಣಾವಚ್ಛೇತಾವತ್ಛೇದತಾಶ್ಯಂ ಶಿನ್ನಪ್ರಕಾರತಾತ್ವನಿಶೇಷಸ್ಯಾ ಶತ್ವತಾವಿತಾದೃಶ ವಿಶಿಷ್ಟಾಮುಖ ವಿಷಯತಾವತ್ಸ್ಯ ಸ್ವಜ್ಞಾನವಿಶೇಷಣತ್ವೇ ಸತ್ಯಮಾತ್ರಾವಚ್ಛಿ

ದಿಸ್ಥವಿಷಯತಾಬಾಧಾಂಶಾತ ದಷ್ಟತ್ವಾತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯಾ ವ್ಯಾಪ್ತೇಃ ಯದ್ವ್ಯಾಪ್ಯಾವಚ್ಛಿನ್ನ [illegible] ತಾ ವ್ಯಾಪ್ತವಿಶಿಷ್ಟ ಮುಖಿತಾ ತತ್ತ್ವತಾವತ್ತಾವಚ್ಛಿನ್ನಯುತ್ತಿ ತತ್ರಾಪ್ಯ

ಯತಾಂ ಚ ತಿಂಬಿದವಚ್ಛಿನ್ನವಿಷಯತಾಂ ಶಾಲಿತ್ವಂ ಜ್ಞಾನವಿಶಿಷ್ಟಂ ಮಾನಿತ್ವಾದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರಕಾರತಾವಚ್ಛೇದಕಸ್ಯ ವಚ್ಛಿನ್ನಾಭಾವವತ್ತಾವದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನಂ ಸಾಮ್ರತದಿಮಾಂ ವಿಷಯತಾತಿ

ಮಾನಿತಾವದ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರತಾವದಿ ವಿಷಯತಾದ್ಯ ವಿಷಯತಾವಚ್ಛಿನ್ನ ತತ್ಸ್ವಾಂ ಸ್ವತ್ವಂ ಮಾತ್ರಜ್ಞಾನಸ್ಯೈತಿ ನಿಮಿತ್ತಾನ್ನಪಿ ನಸಲ್ ತದ್ಧಾನತಿ ಪ್ರಕಾರಮಾನಿತ್ವಾಭಾವವಾನಿತ್ಯಾದಿನ್ನೇ

ವಿಷಯಭಾಧಾಂಶವಿರೋಧಿತ್ವಸ್ಯ ಗ್ರಹಂ ತಾವಲ್ ಮಾನಿತಾವನಿನಾ ಪ್ರಕಾರತಾವದಿರೋಧ ಮಾನಿತಾವಚ್ಛೇದಕಂ ಸಾಮಾನಿತ್ವಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಮಾನಿತ್ಯಾದಿಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಮಾನಿತಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಸ್ವಾಂ ಪ್ರಕಾ

ದತಾವದಿನಿಷ್ಠದ್ವಿತ್ವತಾವಚ್ಛೇದತಾಮಾ ವಿಷಯತಾಯಾ ನಿರುಕ್ತವಿಷಯತಾವಚ್ಛಿನ್ನಂ ಸತ್ವೇ ಶರಣಾ ತಾದೃಶಜ್ಞಾನಸ್ಯಾನುಮಿತ್ಯಪ್ರತಿಬಂಧಕತ್ವಸಾಂಸ್ಯ ತಾವಂ ತಿಸಾಂವಸಕಾಲೇ ಸ್ಸ

ತತ್ರೋಕ್ತ

ವ್ಯಾಪ್ತಿಪಂಚಕಟಿಪ್ಪಣ್ಯಾಂ ೧೪

ಸ್ವಸ್ಥ
ಮಸ್ಥ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

೮

8

[illegible]

[illegible]

స్వప్రతిబంధకతాసామాన్యావచ్ఛేదకీభూతాయాః సత్వవ్యభిచారతాపదవ్యవస్థాపకనిరూపితవిషయితాయా ఏవ యత్వవిశిష్టవ్యభిచారత్వాద్యవచ్ఛిన్ననిరూపితత్వేన తదవచ్ఛిన్న
విషయత్వేతి విషయతావచ్ఛేదకత్వస్య స్వస్మిన్ సత్త్వేన ఏవ యత్వవిశిష్టవ్యభిచారత్వాదేః స్వపదేనోపాదానే తు మతత్వత్యాగే వ్యభిచారత్వాదివిశిష్టవిషయకతావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతాసామా
న్యావచ్ఛేదకతాయాః తన్మాత్రవిషయితాయా వ్యభిచారత్వాదివిశేషణనిరూపితత్వసంబంధావచ్ఛిన్నవిషయితాయాం యథాశ్రుతదర్శనవిశేషణనిరూపితత్వం ఘటత్వమేవ యత్వవిశి
ష్టవ్యభిచారత్వాదేరేవ తాదృశత్వాభావాత్ తదవచ్ఛిన్నవిషయకప్రతీత్యవిషయతాయాం తదవచ్ఛేదకత్వయా వ్యభిచారత్వాదేః స్వపదేనోపాదానే తు తత్త్యాగేప్యసంభవాభావ ఇతి దోషః అథ తాదృశ-
త్వావచ్ఛిన్ననిరూపితత్వావిషయితావచ్ఛిన్నప్రతిబంధకతాసామాన్యావచ్ఛేదకీభూతవిషయితాత్వం యత్కించిదవచ్ఛిన్ననిరూపితత్వవ్యాప్యం తద్ధర్మవత్త్వమేవ సవ్యభిచారత్వమితి
తదాపత్తిః బాధవిశిష్టవ్యభిచారత్వావచ్ఛిన్నే అతిప్రసంగాత్ తాదృశధర్మావచ్ఛిన్నవిషయతావచ్ఛిన్నబాధబుద్ధిసప్రతిబంధకతాయాం కేవలవ్యభిచారవిషయితాయా అస్త్ర
దృశవ్యభిచారజ్ఞానప్రతిబంధకతాయాం కేవలబాధవిషయితాయా అనవచ్ఛేదకత్వేన బాధవిశిష్టవ్యభిచారత్వావచ్ఛిన్నవిషయితాయా ఏవ తథాత్వాదిప్రతిబంధక
తాసామాన్యావచ్ఛేదకత్వం తస్య తత్ర దృశధర్మవిశిష్టనిరూపితత్వస్య వ్యవస్థాపకత్వాత్ ప్రధానత్వస్వపదేన చరమతత్వేన యత్కించిన్నతస్యోపాదానసంభవాత్ అథ తం వ్యభిచా
రాదిధర్మితావచ్ఛేదకతవం వ్యాద్యాదిప్రకారకబుద్ధిం ప్రతి వ్యభిచారవిశిష్టత్వం వ్యాధ్యాదిధర్మితావచ్ఛేదకత్వస్యధూమత్వావ్యాప్యత్వయా తం వ్యాద్యాదిప్రకారకత్వస్య సంతానస్యాసంభవితత్వా గ్రాహ
దృశపక్షతావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నపక్షతాసమానాధికరణసామానాధికరణ్యప్రసిద్ధ్యా తాదృశానుమితిప్రతిబంధకతా ఘటితయద్రూపవత్ లక్షణాస్వత్తద్రూపావచ్ఛిన్న పక్షతావచ్ఛేదకత్వాదికం తు
న దోషాయ వ్యాప్తిం న్యాయమేవ వక్ష్యతీతి తద్వ్యాకరణాయానుహేతుప్రత్యక్షప్రతి హేతుతావదేవం తద్భాగవిశేషగుణాభావవాన్ ఘటయం గుణసామాన్యాభావవాన్ సత్వాదితి దర్శితసమా
నాధికరణసానుమితిప్రసిద్ధ్యా విశేషగుణావచ్ఛిన్నరూపాశ్రయం సిద్ధిస్థగుణావచ్ఛిన్నరూపాభావఘటితాయాః సంగ్రహాం అవశ్యకః యదివా తత్ర ఘటత్వావచ్ఛేదేన గుణావ
చ్ఛిన్న బాధః ఆశ్రయాసిద్ధిస్తు ఘటత్వసామానాధికరణ్యేన ఘటత్వావచ్ఛేదేనవావిశేషగుణావత్త్వం తస్యాభావ గుణాత్యయాపసామాన్యాధికరణ్యావచ్ఛిన్న ఘటత్వావచ్ఛే

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

12

[illegible]

13

[illegible]

14

[illegible]

15

షయితాప్రయుక్తోభయాభావవత్త్వవిశిష్టసాధ్యతావ్యాప్తిరితి భావః। ప్రయోజ్యప్రయోజకభావశ్చానుభవసిద్ధః। స్వరూపసంబంధవిశేషః। విరోధిపదప్రయోజనమాహ వివమితి
అననుమితావపీతి సత్త్వాత్। తస్య విరోధ్యవిషయత్వాదిత్యర్థః। విషయ్యతేదన్తతః సాధ్యవత్త్వే ఇతి వ్యాప్తిః విరోధివిషయితాం పరినత్వాద్వయోరుభయాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వమపి
యద్యపి సాధ్యాభావవత్త్వం న్యాయమతే యద్వ్యాపకసాధ్యాభావవత్త్వం న నిశ్చితవ్యభిచారత్వం న విరుద్ధం తద్వ్యాపకసాధ్యాభావవత్త్వం న విషయితా నిరూపిత తద్వ్యాపకసాధ్యాభావవత్త్వం న్యాభావత్వాద్వ్యాప్యత్వం న్యతరవిషయితాయాం సాధ్యతావచ్ఛేద
దతావత్త్వం న్యాప్తతారతా నిరూపితపక్షతావచ్ఛేదకతావత్త్వం చ విషయితావిశిష్టతాభ్యామన్యవిషయితాయాం విరుద్ధత్వవ్యతిరేకాభావః నవససిద్ధత్వాద్ధిసాధ్యం సాధ్యనిష్ఠనిరూపితా సంతరసమా
వేశలంబనానుమితౌ తాదృశోభయాభావసత్త్వాత్ సిద్ధివిషయతాప్రతిప్రసంగ ఇతి సాంప్రతం సంపత్తౌ సాధ్యనిష్ఠయోః తరంత తదతిరిక్తావిషయక సాధ్యాద్యయత్తానుమితేరనుత్పాదేఽపి పక్షాంశే
సాధ్యాంశే చ విరోధిశానుమితేస్సాధ్యధర్మితావచ్ఛేదకరాంశ్యవిధేయతానుమితేః సాధ్యవత్త్వం న పక్షే విధేయతానుమితేస్తాత్త్వత్వాదుభయాభావసత్త్వాదతిప్రసంగ।
ప్రసక్తిరితి వాచ్యం యత్ర విషయసిద్ధత్వాబలాత్ సిద్ధ్యత్తరం తాదృశానుమితిః తదాపి తదవినబాధాతత్త్వాంతి వ్యాప్తేః। సంపూర్ణా వృత్తి యత్ర విషయితా సాధ్యం న విశ్యం నత
విరోధివిషయితాపత్త్యంత మత్వా శయి నాశం। వా నససిద్ధా నితి। సాధ్యనిష్ఠయస్య తాద్వృదిః। మయవిశిష్టవ్యాభిచారాది వారణాయ యద్ధర్మ్యత విశిష్టం తరాధుయతత్వనివేశయ
ప దర్శిత వ్యభిచారధుయత బాధాద్యవ్యాప్యత్వవిశిష్టం తరవిషయితాప్రయోజ్యస్య విషయితా ప్రయోజ్యతాదృశోభయాభావప్రయోజకతాభావాదితరణాతాం తద్యథా
పంతాదృశవిశేషణాంనివేశ్యం మయవిశిష్టవ్యభిచారాది విషయితా ప్రయోజ్యాయాం తయోరుభయాభావప్రయోజకతా వ్యాపకత్వ్యద్వ్యవగాహివత్వాభావవత్త్వయాః। తద్ధ్వ్యభి
చారాది విషయితా ప్రయోజ్యత్వనియమేనసత్త్వే యద్యవిశిష్టవ్యభిచారాది విషయితా తరవిషయితాప్రయోజ్యస్య విషయితాప్రయోజ్యనయుక్తోభయాభావప్రయోజకతాభావాది
తరణాతాం తత్పమితి నాతిప్రసంగః। ఉపదర్శిత వ్యభిచారధుయత బాధాది విషయితాప్రయోజ్యాయాః పక్షే సాధ్యావగాహితాత్వాభావాదితరణాతుయాం సద్ధ్యభిచారాది విషయితా
ప్రయోజ్యత్వేనతదగ్రహాః। సమవశిష్టపక్షేవిశిష్టసాధ్యవత్త్వాగ్రహం ప్రతి బాధకతావచ్ఛేదకతాయాస్త్వద్వ్యభిచారాది విషయితాం తత్ర తాదృశవ్యభిచారాది విషయితాయా ఉపకారకతా
౮

16

[illegible]

१२

17

ग्रादि विषयिताप्रतियोगित्वमयम् विशिष्टवत्त्वे विशिष्टसाध्यवैशिष्ट्यावगाहित्वाद्यव्यभिचारादितरणं तथा यथा प्रतियोगिकत्वयं तथा द्यनुबन्धादेरसंग्रहाद्विरोध्यं यथा ॥ यद्वा

ंतरविषयिताद्यवृत्तित्वं साध्यं स्वप्रतियोगिकत्वविशेषणतत्त्वप्रकारसम्बन्धावच्छिन्नव्यभिचारादि विषयिता यथा विषयिता तथा विषयिता व्यतिरेकरूपैव

तत्साध्यवत्त्वग्रहप्रतिबन्धकतावच्छेदकताया एव रूपेण तथा साध्यवत्त्वानवगाहित्वविशेषणवत्त्वप्रतियोगिकत्वाद्यवच्छेदकत्वात् स्वबाधादि विषयितानुभवः सिद्धव्यभिचारादि

विषयितासाधारण्यव्यभिचारादिरूपविशिष्टविषयितावृत्त्यवच्छेदकताद्यवच्छेदकसाध्यवत्त्वं स्वप्रतियोगिकत्वस्यैव बाधादिविषयिताप्रतियोगिकत्वसाध्यवत्तावगाहित्वाभाव

वत्त्वाद्यवच्छेदकताविशिष्टव्यभिचारादि विषयितायामयमवरूपेणाव्याप्त्यादिग्रहप्रतिबन्धकतावच्छेदकतावच्छेदकत्वेन निरुक्तविषयितावृत्त्यवच्छेदकत्वविशिष्टव्य

भिचारादि विषयितात्वेन व्यभिचारादि विषयितायामयमवच्छेदकविशिष्टव्यभिचारादि विषयिताप्रतियोगित्वसाध्यवत्तानवगाहित्वाभाववत्त्वयोः नियमः प्रतियोगिकत्वा

त्तत्प्रसंगग्रहतात्त्वः बाधसत्प्रतिपक्षादि विषयकज्ञानस्य नानाविधबाधादि विषयकज्ञानस्यानन्तरं ज्ञानयोः पक्षे साध्यानुमितौ बाधादि विषयिताप्रतियोगि

भावादितरत्वात् तत्त्वविशेषणविषयिताप्रतियोगित्वेपि स्वव्यक्तिव्यक्तिज्ञानेऽयं विरोधि विषयिता यावत् स्वनिष्ठप्रतिबन्धकतावच्छेदकताभावादितरत्वात्प्रतियोगिकत्वादिति

विषयबाधादि यावज्ज्ञानानन्तरज्ञानं तज्ज्ञानेयं व्यक्तिद्वयादि विषयिताप्रतियोगित्वावगाहितावभावादितरत्वात् तत्स्वविशेषणविशेषविषयिताप्रतियोगित्वं यथा बाधा

दालक्षणासम्भवः । व्यभिचारादिषु युक्तबाधादि विषयिताप्रतियोगित्वविधितात्वात् प्रयोजकाभावादितरणत्वात् व्याप्यत्वावगाहित्वाभावादितरप्रतियोगित्वेयं यद्वा

यद्विशेषणं तद्विषयिताद्यवच्छेदकरूपावच्छिन्नत्वाद्यवच्छेदकबाधादि विषयितात्वेन व्यभिचारादि विषयिताप्रतियोगित्वनियमात् तत्तत्स्वप्रकारतया तद्व्यवहा

भयोर्भावप्रयोजकत्वाभावादितरणत्वात् पर्यवसानं विशेषः यथा सतिविशेषतेत्यभयोर्भावादितरत्वात् यावत्प्रयोजकत्वं व्यभिचारादि विषयिताप्रतियोगित्वन

यत्वेपि तद्व्याप्त्याभ्यामभावादितरणत्वात् प्रयोजकसाध्यवत्तावगाहित्वाभावादितरत्वात् यथा युक्तयोः पक्षे व्यभिचारादि विषयिताप्रतियोगित्वेन तथा

ग्रन्थः ... (margin: विषयितावादव्याख्या)

ಶಂಕ್ಯೈನ ವಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಧಿಮತ್ಯಸ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಗ್ರಾಹಕ ವಿರೋಧಿತ್ವೈನಾತ್ರ ಯಾಂ ಸಿದ್ಧ್ಯ ನಾಂ ಘಟಸ್ಯ ಹಾಂ ಶಾವ್ಯ ಭಾಸಾಂಂತರ ಶಾಂಭ ಯಿನಾಂ ಸಂಭರ ಡಿದ್ಧ ಪಭಾವಸ್ಯ ನಿರುಕ್ತ ವಿರೋಧಿ ವಿಷಯು ತಾನತಿರಿಕ್ತಸ್ಯ
ತ್ರಿ ವಿಷಯು ತಾಂ ವಶಯಾಂ ತಿವ್ಯಾಪ್ತೇಃ ತಾಂ ಕ್ವಶಾಂಭ ಯಾಂ ಭಾಂ ವಪ್ರತಿ ಯಾಂಗಿ ತಾಂ ವಚ್ಛೇದಕತಗತ ಕ್ಷ ಯಾಂ ಧ್ಯಾಂ ಪವಿಶಿಷ್ಟೆ ಯಿಂನ ಸಂಬಂಧೇನ ಯುದ್ಧಾಂ ಪಾಂ ವಾಸಂ ಕ್ತ್ವೈ ಶಿಷ್ಟ್ಯಾ ವಗಾಂಹಿಂ ತ್ವಂ ನಿಶ್ಚ್ಯ ತ್ವೆ ತದ್ಧ್ಯಾಂ ಪಾಂ
ವಾಭಾಂ ಸ್ತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟ್ಯವಶ ತ್ವಂ ಸಗತ ತದ್ಧ್ಯಾಂ ಪಾಂ ವಾಭಾಂ ಸ್ತ್ವ ಪ್ರಕಾರತಾ ನುಮಿತಿ ತಾ ಭಾವ ಭಾಂ ನ ನಿರೂಪಿತ ಪ್ರತಿಬಂಧಕತಾ ವಚ್ಛೇದಕ ತನ್ಯ ರೂಪ ವಿರೋಧಿ ತ್ವಸ್ಯ ವಿಷಯು ತಾಯಾಂ ನಿವೇಶೆ ಘಟೀ ಷಕ್ಷೈ ಯುದ್ಧ್ಯಾಂ
ಉತ್ತರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಶ್ಚ್ಯಸ್ತ್ವ ಶ್ಯಸ್ತ್ವ ಮಾಂ ನಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸ್ಥ ಕೆ ಯುಮಾಂ ಚೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸ್ಮೃ ಯುತ್ತಾ ಪಕ್ಷತಾಂ ವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶಿಷ್ಟೆ ನಿರುಕ್ತ ಸಾಂಧ್ಯತಾಂ ಶಂ ತ್ರೈ ಶಿಷ್ಟ್ಯಾವಗಾಹಿಂ ನಿಶ್ಚಯಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಷಯು ತ್ವೆ ವಿರೋಧಿ ವಿಷ್ಯು ಯು ತಾಂ
ಪ ಶಾಂ ದ್ಯಃ ತದ್ಧಾಂ ವಯಂ ಪ್ರಿಯಾ ಚಿತ ತಾಂ ದ್ಯಸ್ಯ ವಿಷಯು ತಾಂ ಶಾಂ ವಿ ನಿಷ್ಟ ಯಾಂ ತ್ರ ರಾನುಮಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಃ। ಅಭ ಯಾಂ ಭಾವಸ್ಯ ತ್ವ ಮಿಲಿಸ ವದಾ ಯಾಂ ದ್ಯಃ ನಿಶ್ಚ ಯುಚ್ಛತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾ ಶಿಷ್ಟ ಸ್ಯ ತಾಂ ವಚ್ಛೇದಕ ಭಾ
ವಾನಾಂ ಪಂ ನ ವಿರೋಧಿ ಶಿಯೊ ದ್ಯಯು ಪ್ರಕಾರತ್ವೆ ತದ್ಧ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ್ಯವ ಭ್ಯಾನಾಂ ನ್ಯಭ್ಯಾನತ್ವಂ ಶಿಯೊ ದ್ಯಯು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾ ವಿಶಿಷ್ಟ್ಯ ತಾಂ ವಚ್ಛೇದಕ ಭಾವಾಂ ನಾಂ ಪಂ ನಶ್ಯನಿ ಶಾಂ ಸ್ತ್ವ ಶ್ಯಸ್ತ್ವಾಃ ಪರ್ವತೊ ವಂ ಹ್ನಿ ಮಾಂನಿ
ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪಕ್ಷತಾ ವಚ್ಛೇದಕ ವಿಶಿಷ್ಟೆ ಸಾಧ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಗಾಂಸ್ಯ ವಚ್ಛ ವಿರೋಧಿ ದ್ಯಯು ಪ್ರಕಾರತ್ವ ನಿಯುಮಿಪಿನ ತಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾ ವಗಾಹಿ ನಿಶ್ಚಯಾಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧೇಃ। ಯುತೆ ಯುವಿಷಯು ತಾಂ ತಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಶ್ಚಯಾಂ
ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮತ್ಯೈ ತಾಂ ವತಿಶ್ಯತೆ ಪರ್ವತೊ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಧೂಮವಾನ ತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪರ್ವತೊ ನಿಷ್ಟ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾದಿ ಮತ್ಯೆ ವತಿವ್ಯಾಪ್ತೇಃ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯವತ್ತಾ ನಿಶ್ಚಯು ಸ್ಯಾಃ ವಂ ಹ್ನಿ ನಿಶ್ಚಯು ವಲ ಕಾಂ ವ್ಯ ಸವಾಃ
ಭಾವೆನ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾದಿ ಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧಿತಾ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾದಿ ಮತ್ಯ ವಿಷಯು ತಾಂ ಯಾಂ ನಿತ್ಯ ನಿಶ್ಚಯಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಶಿಷ್ಟೈ ಯುದ್ಧ್ಯ ಮಿತಿ ತದ ಪಿನ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ಯ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ಯ
ಗಾಂಚ್ಛ ಪರ್ವತೊ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾನಿತ್ಯ ಭಾವ ಪರ್ವತ್ಯ ಭ್ಯಾಸಾಂ ಪಗತೆ ನ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾದಿ ಮತ್ಯ ವಿಷಯು ತಾಯಾಂ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯಾದಿ ಮತ್ಯ ನಿಶ್ಚಯಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಯಾಂ ಉತ್ತ ತಿವ್ಯಾಪ್ತ್ಯ ನವತಾರೆ
ಶೇಷ ಸಾಂಧ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಮವಪತ್ತೇಃ ವಂ ಹ್ನಿ ಮಾಂ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಗಾಂಚ್ಛ ಪರ್ವತೊ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾನಿತ್ಯ ತಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತ ಪರ್ವತ ಸಾಂಧ್ಯಾದಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ನಿಶ್ಚಯ ಪರ್ವತೊ ವಂ ಹ್ನಿ ಮಾಂನಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸ್ಥ ಕೆ ಯುಬಾಂ ಧಾದಿ ವಿಷಯು
ತಾಂ ನತ್ವೈ ನಾಂ ಸಂಭವ ಪ್ರಸಂಗಾತ್। ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ರೂಪ ವತ್ತ್ವ ತಾಂ ವಚ್ಛೇದಕತಾಂ ನವಚ್ಛಿನ್ನ ವಂ ಹ್ನಿ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭಾವಾದಿ ವಿಶೇಷಿತ ಪರ್ವತೊ ದಿ ನಿರೂಪಿತ ವಿಷಯು ತಾಂ ಯಾಂ ಸಾಂಧ್ಯಾದಿ ನಿಶ್ಚಯಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಮಾದಿ ನಿರೂಪಿತ ತಾಂ ಯಾಂ ಅಪಿ ಶಿಯೊ ವಿಷಯು ತಾಂ ವಾಭಾಂ ಕ್ತ್ವ ಯಾಂ ವಿಷಯು ತಾಂ ಯಾಂ ಸಾಂಧ್ಯಾದಿ ನಿಶ್ಚಯಾಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಯಾಂ ಘುಪಾಂ ದಾಂ ವ್ಯದಾಸಿನೆ ತಿವ್ಯಾಪ್ತೇ ರ್ವಾಂ ರಕಾಂ ಯು ಯಾಂ ದ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯು

ಅತ್ರೈಕೈತ್ರಿತಲ್ಲಕ್ಷಣೇ ನಾಂತರ್ಭಾವಃ ಪರ್ವತತ್ವಾವಚ್ಛೇದೇನ ವಹ್ನ್ಯಾದಿಮತ್ವಮಪ್ರಸಿದ್ಧಂ । ವಹ್ನ್ಯಭಾವಸ್ಯ ಪರ್ವತಾದೇರಪಿ ಸತ್ವಾತ್ ನಾಪಿ ಪರ್ವತತ್ವಾದಿಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇನ ನಿರ್ವಹ್ನಿಃ ಪರ್ವತತ್ವಾ
ತ್ವಾವಚ್ಛೇದೇನ ವಹ್ನ್ಯಭಾವಾದಿಮತ್ವರೂಪಬಾಧಾದಿಗ್ರಹಕಾಲೀನಸ್ಯ ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಶಿಷ್ಟೇ ಸಾಧ್ಯವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಾವಗಾಹಿನಃ ಅನುಮಿತಿವಿಷಯತಾಘಟಿತಧರ್ಮಾವಚ್ಛಿನ್ನಪ್ರತಿಬಂಧಕತಯಾ ತತ್ರಲ
ಕ್ಷಣಾಗಮನಸಂಯೋಗಾತ್ । ನಾಪಿ ಪರ್ವತತ್ವಾವಚ್ಛೇದೇನ ವಹ್ನ್ಯಭಾವಾದಿಮತ್ವಂ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧತ್ವಾದಿತಿ ತತ್ರ ನ ದೋಷಃ ಕಿಂ ತು ದೋಷಃ ಸ್ಯಾತ್ ಯತ್ರ ಪ್ರಯುಕ್ತತ್ವಂ ವ್ಯಾಪಕತ್ವಂ ಯದ್ವಿಷಯತಾನಿಷ್ಠಯನಿಷ್ಠ
ತೋಽಧಿವಿಷಯತೋ ಭೂತ ಉಭಯಾಭಾವವ್ಯಾಪ್ಯತ್ವಂ ಪ್ರತ್ಯಯತಾವಚ್ಛೇದಕನಿಷ್ಠಯಾ ವ್ಯವಹಿತೋತ್ತರಾನುಮಿತಿವ್ಯಾಪಕತ್ವ ದ್ವಯೋರುಭಯಾಭಾವ ಇತಿ ಪರ್ವತ ನಿತಂಬ ಪರ್ವನ್ನಿರ್ವಹ್ನಿಃ
ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದಿ ಜ್ಞಾನೀಯಬಾಧಾದೇರ್ವಿಷಯತಾಯಾ ಸ್ವರೂಪಸಂಬಂಧರೂಪೇಣ ಉಭಯಾಭಾವಪ್ರಯೋಜಕತ್ವಸಂಭವೇಪಿ ನಿರುಕ್ತೋಭಯಾಭಾವಪ್ರತಿಯೋಗಿತಾವಚ್ಛೇದಕ
ತೋಽಶೇ ಯದ್ರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಶಿಷ್ಟತ್ವ ಯದ್ರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರತಾಕನಿಶ್ಚಯ ತದ್ರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನವಿಶಿಷ್ಟತದ್ರೂಪಾವಚ್ಛಿನ್ನಾಭಾವಪ್ರಕಾರಕತ್ವಸ್ಯೈವ ವಿರೋಧಿವಿಷಯತಾವಚ್ಛೇದ
ತಯಾ ತತ್ರ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಸುಸಮನ್ವಯ ಮತ ತಾದೃಶಪ್ರಯೋಜಕತ್ವಸ್ಯ ನಿವೇಶಾತ್ ನ ಸ್ವೈರಂ ತತ್ರ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತ್ಯ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿರ್ಹೃತ್ವೈವ ತಾದೃಶೋಭಯಾಭಾವಸ್ಯ ವಿರೋಧಿವಿಷಯಕ ಸಮಾ
ಲಂಬನರೂಪ ವಹ್ನ್ಯಾದಿವಿಷಯಕನಿಷ್ಠಯಾ ವ್ಯವಹಿತೋತ್ತರಾನುಮಿತಿವ್ಯಾಪಕತಯಾ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧತ್ವಾದಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ ವಿರೋಧಿವಿಷಯತಾನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿಯದ್ವಿಷಯತಾಕನಿಷ್ಠ
ಯನಿಷ್ಠಯಾಂತರ್ಗತಾವಚ್ಛೇದಕತ್ವಾತ್ ವಹ್ನ್ಯಾದಿವಿಷಯತಾಯಾಸ್ತತ್ರ ನಿರುಕ್ತವಿರೋಧಿವಿಷಯತಾನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತ್ವವಿರಹಾತ್ ನಾನ್ವೈರಂ ವಿರೋಧಿವಿಷಯತಾನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತ್ವದ್ವಿಷ
ಯತಾಕತ್ವಮಿತ್ಯೇತಾವತೈವ ಸಾಮಂಜಸ್ಯೇ ಸಿದ್ಧೇ ಯದರ್ಥಮಿತಿ ವಾಚ್ಯಂ । ಯತ್ರ ಪರ್ವತತ್ವಾದಿಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇನ ವಹ್ನ್ಯಾದೇಃ ಸಾಧ್ಯತಾ ತತ್ರ ಪರ್ವತತ್ವಾದಿಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇ
ನ ವಹ್ನ್ಯಭಾವಾದಿಮತ್ವಸ್ಯ ವಿಷಯತಾಯಾ ನಿರುಕ್ತವಿರೋಧಿವಿಷಯತಾನತಿರಿಕ್ತವೃತ್ತಿತಯಾ ತತ್ರಾತಿವ್ಯಾಪ್ತಿವಾರಕತಯಾ ಶೇಷಸಂದರ್ಭಸ್ಯ ತದುಪಾದಾನೇ ತಾದೃಶವಹ್ನ್ಯ
ಭಾವಾದಿಮತ್ವವಿಷಯಕನಿಷ್ಠಯಾ ನಂತರಂ ಪರ್ವತತ್ವಾದಿಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇನ ವಹ್ನ್ಯಾದ್ಯನುಮಿತ್ಯುತ್ಪತ್ತ್ಯಾ ತಾದೃಶಾನುಮಿತೌ ತದ್ವಿರೋಧಿ ಉಭಯಸತ್ವೇನಾತಿವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಸಂಭವಾತ್
ಇತಿ ತತ್ಪ್ರಸಂಗಂ ನಿರ್ವಹ್ನಿಃ ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನಿತ್ಯಾದೌ ಯತ್ರ ಪರ್ವತತ್ವಾದಿಸಾಮಾನಾಧಿಕರಣ್ಯೇನ ವಹ್ನ್ಯಭಾವಾದೇಃ । ಪಕ್ಷತಾವಚ್ಛೇದಕವಿಷಯಕತಾ ತತ್ರ ಪರ್ವತತ್ವಸಾಮಾನಾಧಿಕ

తాదృశత్వం చ తాదాత్మ్యజ్ఞానస్య ప్రతిబంధకత్వే ఽవచ్ఛిన్నాంశే విషయతాసంబన్ధజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నాంశే భేదాంశే తదభావనాత్ తాదృశవిషయతాకస్య తద్భావావచ్ఛిన్నత్వాత్ తదభావనిశ్చయాదినిష్ఠవిషయతానిరూపకత్వాదిజ్ఞానస
స్తు ప్రకారావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాసంబన్ధేన జ్ఞానసామాన్యే తాదృశవిషయతాకత్వాభావాత్ తాదృశజ్ఞానాపత్తిరితి వాచ్యం। యతః సామాన్యతోఽవచ్ఛిన్నజ్ఞానే ప్రకారవిశేష్యభావయోః ప్రతి
వాదకత్వం న తు ప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకకోటౌ నివేశనీయం కింతు ప్రతిబధ్యజ్ఞానోపపత్తయే విశేష్యతానిష్ఠం యత్ విషయతావచ్ఛేదకత్వం తదవచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకత్వసంబన్ధావచ్ఛిన్న
నప్రతియోగితాకతదభావవిశిష్టజ్ఞానస్యాపి రతాస్య యాదృశవిషయతాసంబన్ధేన తదభావవిశిష్టధర్మితాదావచ్ఛేదకతయా ప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకసంబన్ధత్వముచ్యతే
తి తాదృశజ్ఞానస్య ప్రతిబంధకతావిశేషణాత్వమేవ విశేషణతావిశిష్టధర్మితావచ్ఛేదకతా సంబంధఘటిత సామానాధికరణ్యసంబంధేనోపగంతవ్యం। ఉక్తస్థలే చ ఘటాభా
వాదౌ తాదృశజ్ఞానస్య సత్వేఽపి ప్రతిబంధకత్వాభావాత్ న తు సందేహమితి వదంతి॥ నిత్యం భిన్నః పర్వతో వహ్నిమానిత్యాది ప్రత్యక్షస్య ధూమవ్యాప్యవహ్నిప్రకారకత్వానపా
యాదిత్యాది ప్రత్యక్షసంబంధ్యాకారకతాదృశప్రత్యక్షవిశిష్టజ్ఞానే విశేష్యతాదృశసంబంధవిశిష్టధర్మితావచ్ఛేదకవిశిష్టసంబంధవిశిష్టాభావప్రత్యక్షే తాదృశసాధ్యవ్యాప్యత్వే
తదంతతావచ్ఛేదకవిశిష్టాంశే వ్యాప్యత్వే జ్ఞానస్య విరోధివిషయకత్వం యథా విషయకత్వం జ్ఞానమితి। యోగ్యానాం జ్ఞానం జ్ఞానసామాన్యం తత్పదాదివిషయకవస్తువస్తువిషయకాదివిష
యకత్వం తాదృశజ్ఞానవిరోధి బాధాది విషయకత్వేన తత్ప్రసంగః సామాన్యత ఇతి విషయకత్వాపేక్షయా తాదృశజ్ఞానవిరోధి విషయకత్వం తావచ్ఛేదకత్వమితి న తాదృశః। అత్ర చ విషయతా
నిష్ఠం స్వరూపసంబంధరూపం తాదృశజ్ఞానవిషయవిషయకత్వం ప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకతా వ్యాప్యత్వం తాదృశజ్ఞానవిరోధిత్వమేవ నివేశనీయం న తు విషయనిష్ఠం నిరూప్యవ్యాప్యతాదృ
శజ్ఞానవిరోధిత్వం తస్యైవ లక్షణత్వసంభవే విశేషణైర్యదర్థప్రసంగాత్ విషయనిష్ఠత్వనిరూప్యత్వ తాదృశజ్ఞానవిరోధిత్వస్యైవ తదవచ్ఛేదకత్వమేవ తదాతాం తాదృశజ్ఞానవి
రోధిత్వం చేతి తాదృశజ్ఞానవిరోధిత్వం యది తాదృశజ్ఞానప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకతనాత్వవచ్ఛిన్నవిషయతాయాం తత్ర తత్త్వం తదా పంక్త్యనియత యద్ధర్మావచ్ఛిన్నలక్షణార్థత్వాత్ పర్వతసాధ్యాభావ
వ్యాప్తిః పర్వతో వహ్నిమానిత్యాది ప్రత్యక్షే తాదృశాప్రత్యక్షవిషయమితి తథావిధప్రత్యక్షజ్ఞానవిరోధిత్వం విషయతావిషయత్వేతి తద్భావనిత్యం భిన్నః పర్వతో వహ్నిమానిత్యాదౌ తాదృశ

(ప్రతియోగ్యాంశే సప్రకారకత్వం స్వరూపసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావీయవిశిష్టే అభావే అభావీయవిరోధితావచ్ఛేదకత్వానిర్వాచ్యేతి

19

తా సామాన్యం తాదృశనిష్ఠయా వృత్త్యా తాదృశవిశిష్టనిరూపితవిషయితా యాం విరోధివిషయితే తత్ర విలక్షణీయతయా ప్రతీకారాత్ సామాన్యవృత్తియుదయవిషయితా
సామాన్యం తాదృశనిష్ఠయా వృత్తిత్వేదయ్యా విషయితా విలక్షణేన నిరూపితాపి విరోధియత్వవిషయితాంశావిష్టయా ఇత్యనుమతి సామాన్యేధ్యయా వృత్తివిశేష్యత్వనఖిద్యా
యుధ్యవిషయనిష్ఠయస్యైకావృత్తిరక్షబధా సస్వరూపప్రకారకత్వే విశిష్టస్యైత్వేన విషయితా అభయాభావప్రయోగిత్వం తాదృశాభయాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వే
స్యాంశే విశిష్టైయోః సంబంధేనయస్యాంశావచ్ఛేదకత్వ్యేకగామిత్వం తత్ర తద్యాంశావచ్ఛేదకత్వం విశేష్యత్వం గేకవేత తద్యాంశావచ్ఛేదకప్రకారకత్వం విశేషితేనాను మతిత్వే సామాన్య
స్వరూపేతి తత్ర సామాన్యావచ్ఛిన్నత్వేనావచ్ఛిన్నయాం ప్రతిబధ్యతాకత్వం సామాన్యప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకత్వం విరోధియోగ్యవిశిష్టే విషయితా నిరుక్తతద్ధావిరోధాభయాభావ
ప్రయోగితావచ్ఛేదకస్యైకత్వేన వలక్షణం విషయితా విరోధితావచ్ఛేదకసంబంధస్వరూపాంశావచ్ఛిన్నత్వమతిపలపిత వస్యసాంవిధయం నిర్వాచ్యత్వాన్నా సానత్వాదిష్టవిషయ
మాభావసంగ్రహేణ స్వరసస్యాగ్రహయత్యైత్వేన తత్త్వేన విశిష్టాంశే తద్వత్త్వేన సామాన్యవృత్తినిష్ఠసమన్వయే విశిష్టవిషయత్ప్రకారకత్వం నిరూపాభాసాపరోపయి
వ్యాప్యత్వమతి ప్రకారకత్వమభావాది దత్తతావచ్ఛేదకత్వే సామాన్యవిశిష్టే ప్రతిబద్ధప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకత్వం సామాన్యాభావాంశే విశిష్టబుద్ధిత్వం సామాన్యాభావాదిస్థయవ్యా
ప్యాంశసమానధర్మితావచ్ఛేదకత్వప్రతిబద్ధత్వ ప్రతిబధ్యప్రతిబంధకభావః స్వరూపే విరోధితావచ్ఛేదకనిష్ఠస్వరూపసమ్యక్ప్రతిబంధకనిరూపిత ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకసంబంధస్యేతి
తద్వర్తినిష్ఠప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకసంబంధేన తద్విశిష్టసంబంధిత్వం ప్రతియోగితయా సామాన్యాభావాది నిష్ఠసామాన్యాభావాదిప్రకారకత్వం నియతధర్మితావచ్ఛేదకతాయాం విషయితా
యాస్తదుత్తరోక్తం సామానాధికరణ్యం సామాన్యాదిప్రకారకత్వం సామాన్యాభావాది ధర్మితావచ్ఛేదకత్వం విరోధిప్రయోగితాయాం సామాన్యాభావాదివిశిష్టే సామాన్యాదివిశేష్యత్వగామిత్వం
సామాన్యం సామాన్యాభావాది ధర్మితావచ్ఛేదకత్వం సామాన్యాభావాదిప్రకారకత్వం నిష్ఠయా విషయితాప్రయుక్తత్వమత్రేతి తాదృశనిష్ఠవిషయస్య విరోధిత్వమన్యాసాం తమేవ సమధర్మితావ
చ్ఛేదకనిష్ఠప్రతిబధ్యతావచ్ఛిన్నత్వే ప్రతిబంధకత్వేనాప్యత్వం విశిష్టవిషయత్వం సామాన్యాభావాయతామతి ప్రకారకత్వం సామాన్యనిష్ఠత్వం సామాన్యాభావాయితాభావవిశిష్టసామాన్యానిః
ప్రకృతే సామాన్యాభావాదివిరుద్ధత్వే సప్రతిబంధకత్వే నిష్ఠే ధర్మితావచ్ఛేదకత్వే తదకత్వప్రయుక్తమపాస్తం విరోధి ధర్మితావచ్ఛేదకే

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

21

విరం సత్ర దోషః। [illegible] తు పక్ష[illegible] విషయత్వం తు ప్రతిబంధకతా[illegible]
[illegible]
[illegible] సంబంధ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ప్రతిబంధక[illegible] విషయ[illegible]
[illegible] ప్రతిబంధక[illegible]
[illegible] బుద్ధి [illegible]
[illegible] ప్రతిబంధక[illegible]
[illegible]
[illegible] ప్రతిబంధక[illegible] లక్షణ [illegible]
[illegible] ప్రతిబంధక[illegible]
[illegible] ప్రతిబంధక[illegible]
[illegible]

22

23

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

25

26

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

देवीभास

२४